

GENSCHEN WOORDE EN UITDRUKKINGEN
Deel XVIII

Raak, raak,
nen twiedekker!

Gentse woorden
& Uitdrukkingen

Bijen geshart...
en getiekend deur

Eddy Levis & Gill. Van Geert

Barbierke... Gij doe
mijnen boerd af
zonder ziepe

Syn.: "Iemand schirre
zonder ziepe; 'k
ben der an gescho-
re": iemand bedrie-
gen, bedotten.

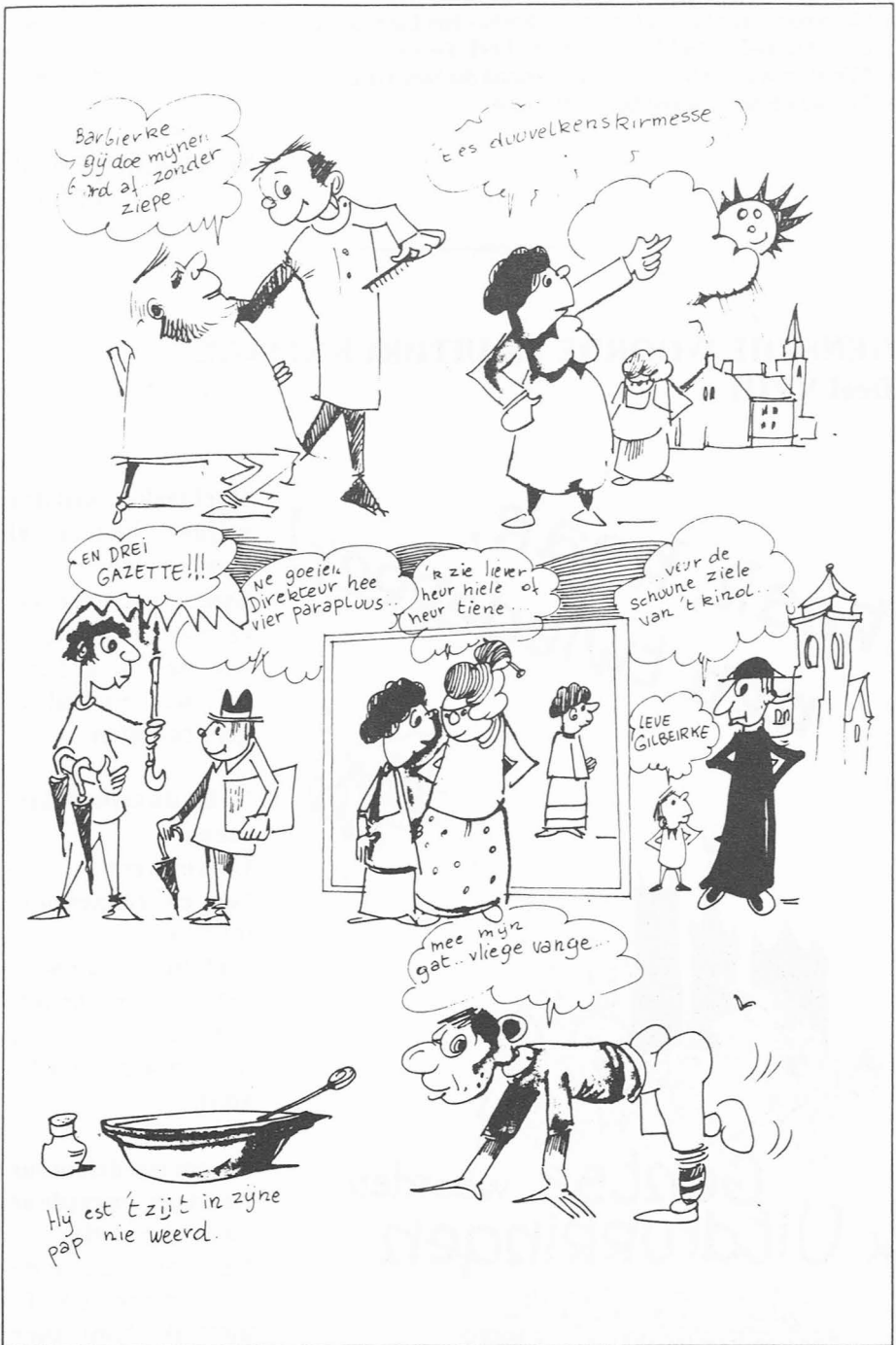
't Es duvelkenskir-
messe

Duivelskermis: re-
gen en zonneshijn
tegelijk.

Tijdelijke overwin-
ning van het kwade
(duivel, regen) op
het goede (licht,
zon).

Ne goeien directeur
hee vier parapluus
en drei gazette

Lett.: als statussym-
bool, maar ook fi-
guurlijk: "om zijne
paraplu ope te keune
steke", om de verant-
woordelijkheid op

Plaat 24

iemand anders af te schuiven en "drei gazette" om te lezen, maar ook informanten die hem alles komen overbrieven.

'k Zie liever heur hiele dan heur tiene

Syn.: "'k Keun hem beter misse dan mijnen boterham; 'k hè liever dat hij zijn hiele tuugt; geluk op U hiele": iemand met genoegen zien heengaan, iemand liever zien heengaan dan komen. "Hij es nog moar wig en me zien hem al nie mier; 'k tuugt hem (heur) liever 't gat van den temmerman; z'ester nie te veele, moar ze schiet er over". Dikwijls roept men achter zo'n persoon: "De complemente an U peetse. Salut en de kost en de wind van achter. Geluk op U reize en valt er niet mee!"

"De dieë loatek liever voare mee de liegsten dienst": kerkdienst die het minst kost. Ze is mij niet meer waard: "Ze kan mij gestole worde".

"De dieje krijg van mij heure kassart". "Zijne kassaart krijge" is afgedankt worden.

Zo kent men de uitdrukking: "Hij hee zijn lief heure kassart gegeeve"; "Kassaerd" is een soort bakspek (Ook nog te horen in het Franse streekrecht "Cassoulet"). Wie afgedankt werd, kreeg zijn loon uitbetaald en kon zich daar dan nog een schel spek (eten) mee kopen.

Veur de schuune ziele van 't kind

Slogan uit de schoolstrijd van de vijftigerjaren. Hier geeft de tekenaar lucht aan zijn anti-klerikalisme. De tekening is een illustratie van zijn afkeer van het hunkeren naar geld en macht.

Hij es 't zijt in zijne pap nie wîrt

Syn.: "Het zijt in zijn soepe nie wîrt zijn": niets, of heel weinig verdienen.

"Als gy zoo traeg wilt spinnen, dan zoudt gy zekerlyk 't zout op uw brood niet winnen".

(Vermaeckelyk kluchtspel van den bedrogen Boer met zyne eyers, J. Bastiaen, p. 17, 1809).

"Zij die geen Saut en winnen en de heere willen dienen met handbogen mogen zich ten stadhuize aanbieden, alwaer men hen zal voorzien van geschut (soldij)".

(De Voorgeboden der Stad Gent, Stadsarchief folio f. 29b).

Mee mijn gat vliege vange

"Vliege vange" is zijn tijd met beuzelarijen verspelen. "Mee zijn gat vliege vange" daarentegen is het onmogelijke willen doen. Hiervoor bestaat ook nog het gezegde: "'t Es zuu gemakkelijk of U uures lekke".

't Is onmogelijk wordt hier: "'t Zal in U gat sniewe" (:sneeuwen).